

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede
(Udmøntning af DA og FH's aftale om principper for justering af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede)

§ 1

I lov nr. 613 af 8. juni 2016 om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, som ændret ved § 7 i lov nr. 1669 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 6*, udgår »og en eventuel bod«.

2. § 5, *stk. 2* affattes således:

»**stk. 2.** Fonden kan inddrive en bod, som er tilkendt ved fagretlig behandling, efter anmodning fra en faglig organisation, når:

- 1) boden vedrører arbejde udført i Danmark af lønmodtagere, der er udstationeret til Danmark fra et andet EU- eller EØS-land i forbindelse med levering af en tjenesteydelse,
- 2) arbejdsgiveren ikke har betalt boden trods påkrav fra den faglige organisation,
- 3) boden ikke er forældet og
- 4) afgørelsen eller forliget fra den fagretlige behandling, jf. *stk. 1*, er påtegnet af Arbejdsretten, hvis dette er en forudsætning for, at kravet er eksigibelt i EU- og EØS-lande. «

3. I § 5 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Fonden inddriver eventuelt ubetalte restancer til fonden.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

4. I § 5, *stk. 3*, som bliver til *stk. 4*, ændres »*stk. 1* og *2*.« til: »*stk. 1*, *2* og *3*,«, og herefter indsættes »herunder om dokumentation for boden, om anmodning til fonden og fordeling af omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen.«

UDKAST

5. I § 13 indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* Beslutninger truffet af fondens bestyrelse i tilfælde af uenighed mellem fondens administration og en faglig organisation om inddrivelse af bod kan ikke indbringes for ankenævnet.

Stk. 3. Klage i henhold til stk. 1 indgives til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede. Fonden vurderer, om der er grundlag for at give en klager helt eller delvist medhold. Giver fonden ikke klageren fuldt medhold, sender fonden klagen, begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen videre til ankenævnet.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 2 til 4 finder anvendelse for bod tilkendt ved fagretlig afgørelse efter lovens ikrafttrædelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Inddrivelse af bodsbeløb
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Klageproces – undtagelse af bestyrelsesbeslutninger og indførelse af obligatorisk remonstration
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Det er en central prioritet for regeringen, at arbejde i Danmark sker under ordentlige løn og arbejdsvilkår. Dette gælder både i forhold til danske virksomheder og i forhold til udenlandske tjenesteydere, der udfører opgaver i Danmark som led i den fri bevægelighed.

Overenskomstsystemet, hvor arbejdsmarkedet parter aftaler løn og arbejdsvilkår spiller en betydelig rolle på det danske arbejdsmarked og i samfundet. Regeringen anerkender, at den danske aftalemodel, herunder indgåelsen af og håndhævelsen af de kollektive overenskomster, er en væsentlig forudsætning for et robust og tilpasningsdygtigt arbejdsmarked i Danmark.

EU's indre marked skaber vækst og bidrager til arbejdspladser i Danmark. Samtidig indebærer den fri bevægelighed og en høj mobilitet af tjenesteydere på tværs af grænser imidlertid nogle særligt udfordringer i forhold til håndhævelsen af overenskomster på det danske arbejdsmarked.

Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede (AFU) blev i 2016 oprettet som en selvstændig selvejende institution, der har til formål at sikre, at lønmodtagere, der udstationeres til Danmark fra et andet EU- eller EØS-land, kan få dækket et løntilgodehavende baseret på en kollektiv overenskomst, som lønmodtagerens arbejdsgiver ikke har betalt i overensstemmelse med en afgørelse truffet i det danske fagretlige system

Samtidig medvirker ordningen til at forebygge, at udenlandske tjenesteydere overtræder overenskomstaftalte ansættelsesvilkår i Danmark. AFU bidrager således til at understøtte håndhævelsen af kollektive overenskomster i relation til udstationeringsområdet, og til at de fagretlige afgørelser kan fuldbyrdes over for udstationerende arbejdsgivere.

AFU kan i dag inddrive fagretlig bod i udlandet på vegne af en faglig organisation, efter dennes anmodning, under forudsætning af, at der samtidig anmeldes et løntilgodehavende til fonden.

Med lovforslaget gives AFU en udvidet mulighed for at inddrive bod i udlandet i de sager, hvor der ikke er anmeldt konkrete løntilgodehavender til fonden. Forslaget understøtter effekten af fagretlig bod og styrker samtidig inddrivelse af lønmodtagernes løntilgodehavender som fastslået fagretligt.

Regeringen vurderer, at en udvidet mulighed for fonden til at inddrive bod vil kunne understøtte håndhævelsen af overenskomster, herunder at arbejde i Danmark sker under ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Denne del af lovforslaget udmønter *Aftale om principper for justering af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede* (herefter aftalen) som blev indgået den 14. februar 2020 mellem Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) i forbindelse med overenskomstforhandlingerne på det private arbejdsmarked i 2020 (herefter ”OK20”).

Endvidere medfører lovforslaget, at beslutninger om bod truffet af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationeredes bestyrelse ikke vil kunne påklages til ankenævnet, ligesom der indføres en pligt for fonden til remonstration (gen-vurdering) af fondens afgørelser.

2. Lovforslagets baggrund

Regeringen er opmærksom på, at AFU's administration og bestyrelse løbende vurderer fonden for at fremme fonden formål og sikre de bedste forudsætninger for fondens virke.

I forbindelse med OK20 aftalte DA og FH, at der er behov for at justere AFU. Aftalen om en justering af fonden indgår i Forligsmandens mæglingsforslag af 21. mart 2020, punkt D.4.

Regeringen understøtter en udmøntning af aftalen, der lyder som følger:

Aftale om principper for justering af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) og Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er enige om, at der er behov for at justere Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede (AFU). Justeringen har til formål at sikre, at AFU også kan inddrive bodsbeløb i udlandet i sager, hvor der ikke er anmeldt konkrete efterbetalingskrav til AFU. Det være sig ren bod, bod opgjort efter differenceprincippet og bod indeholdende efterbetaling.

FH og DA er enige om at foreslå følgende justering af AFU'en i forbindelse med den evaluering af ordningen, som Beskæftigelsesministeriet har iværksat.

FH og DA er enige om følgende principper for en justering af AFU's muligheder for at inddrivebod i udlandet:

AFU skal kunne inddrive bod i udlandet, når boden er tilkendt ved eksigibelt forlig, faglig voldgift eller dom i Arbejdsretten. Bodene skal vedrøre udstationerede lønmodtageres arbejde i Danmark og være opgjort på en måde, som overholder kravene i Bruxelles-I-forordningen, jf. § 10 i bekendtgørelsen om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede.

UDKAST

Det er ikke en betingelse for at kunne inddrive bod i udlandet, at der er anmeldt efterbetalingskrav vedrørende samme sag til AFU.

Et fagforbund kan anmode AFU om at inddrive et bodsbeløb opgjort på grundlag af udstationerede lønmodtageres lønkrav. Betingelsen er, at forbundet forgæves har søgt at inddrive kravet hos virksomheden. Betingelserne svarer til de gældende regler i AFU om påkrav.

Når et fagforbund anmoder AFU om at inddrive bodsbeløb i udlandet, fraskriver forbundet sig muligheden for at disponere over kravet, herunder enhver beslutning om processkridt i forbindelse med inddrivelsen, jf. § 13, stk. 2 i bekendtgørelse om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede.

Beslutning om indgåelse af forlig, indrømmelse af henstand eller opgivelse af inddrivelse træffer AFU efter aftale med fagforbundet. En sådan beslutning træffes under hensyn til procesrisiko, procesøkonomi og om en sag er af principiel betydning.

I tilfælde af manglende enighed mellem AFU og fagforbundet henvises sagen til AFU's bestyrelse. I tilfælde af manglende enighed mellem FH og DA i bestyrelsen afgøres sagen af formanden.

AFU udbetaler det inddrevne bodsbeløb til de(t) relevante fagforbund. Forbundet indestår herefter for betaling af krav på efterbetaling fra identificerbare udstationerede lønmodtagere, der henvender sig med berettigede krav, der vedrører bodsbeløbet. Forbundene forbeholder sig ret til at fradrage rimelige omkostninger svarende til medlemskontingentet i udstationeringsperioden som kompensation for at have etableret inddrivelsesfundamentet. Såfremt det alene er en del af bodsbeløbet, der er inddrevet, reduceres de(n) pågældende lønmodtager(es) krav forholdsmæssigt.

AFU skal søge at få dækket omkostninger til inddrivelsen ved at blive tillagt procesomkostninger i forbindelse med afgørelsen af sagen i udlandet.

Hvis det i forbindelse med en retssagsbehandling i udlandet kun lykkes at inddrive op til 80 pct. af bodsbeløbet, dækker AFU omkostninger til inddrivelsen. Hvis det lykkes at inddrive mere end 80 pct. af bodsbeløbet deler AFU og forbundet omkostningerne til inddrivelse ligeligt. Tillagte procesomkostninger modregnes i forbundets andel af omkostningerne. AFU kan dispensere for ovenstående retningslinje og dække alle inddrivelsesomkostninger i udlandet i principielle sager.

Reglerne evalueres, når det skønnes hensigtsmæssigt af AFU's bestyrelse eller senest 2 år efter deres indførelse.

Lovforslaget er udarbejdet af Beskæftigelsesministeriet på baggrund af ovenstående aftale med inddragelse af DA og FH.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Inddrivelse af bodsbeløb

3.1.1. Gældende ret

Lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede

AFU kan i medfør af § 2 i lov nr. 613 af 8. juni 2016 om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede (herefter AFU-loven) dække en udstationeret lønmodtagers løntilgodehavende, baseret på en kollektiv overenskomst. En lønmodtager eller dennes faglige organisation kan anmelde et løntilgodehavende til fonden,

- når løntilgodehavendet er fastslået ved fagretlig behandling,
- når lønmodtageren er udstationeret til Danmark fra et andet EU- eller EØS-land af dennes arbejdsgiver i forbindelse med levering af en tjenesteydelse
- arbejdsgiveren ikke har betalt løntilgodehavendet trods påkrav fra lønmodtageren eller den faglige organisation, og
- løntilgodehavendet ikke er forældet.

Når et løntilgodehavende er anmeldt til AFU, indtræder fonden i kravet mod arbejdsgiveren og sender påkrav om betaling, jf. lovens § 5, stk. 1. Løntilgodehavendet skal anmeldes i overensstemmelse med regler udstedt i medfør af lovens § 2, stk. 6.

Fonden kan efter anmodning fra den faglige organisation ligeledes inddrive en eventuel bod, der er tilkendt sammen med et løntilgodehavende ved den fagretlige sag, samt eventuelt øvrige ubetalte restancer til fonden, jf. lovens § 5 stk. 2. Ifølge bemærkningerne kan den faglige organisation også anmode fonden om at overtage inddrivelsen af boden i situationer, hvor den faglige organisation har modtaget betaling fra arbejdsgiveren for løntilgodehavendet, men ikke for boden, jf. Folketingstidende 2015-2016, C, L 177, side 19.

Beskæftigelsesministeren er efter lovens § 2, stk. 6, bemyndiget til at fastsætte regler om anmeldelse til fonden, herunder om dokumentation for løntilgodehavendet og en eventuel bod, om identifikation af lønmodtageren og om udbetaling fra fonden. Beskæftigelsesministeren er endvidere bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om fondens inddrivelse efter lovens § 5, stk. 3. Reglerne er udmøntet i bekendtgørelse nr. 472 af 25. april 2022 om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede (herefter AFU-bekendtgørelsen).

Efter AFU-bekendtgørelsen § 8, skal den faglige organisation fremsætte anmodning til AFU om inddrivelse af boden samtidig med at løntilgodehavendet anmeldes til fonden, hvis den faglige organisation ønsker, at AFU skal

bistå med inddrivelsen. Således kan fonden ikke inddrive bod i sager, hvor der ikke er anmeldt løntilgodehavende. Anmeldelsen skal indgives inden for en frist på fire måneder efter at kravet er fastslået fagretligt, jf. § 7 stk. 3 i AFU bekendtgørelsen. Såfremt løntilgodehavende og bod har været behandlet separat, skal anmodning om inddrivelse af boden indgives senest fire måneder efter at boden er fastslået fagretligt. Fonden kan gøre undtagelse fra fristen, når der foreligger særlige omstændigheder.

De nærmere regler om en faglig organisations anmodning om inddrivelse af bod, herunder om dokumentation for boden, er fastsat i AFU-bekendtgørelsen § 10. Anmodningen skal indeholde oplysninger om den pågældende faglige organisation, der er part i sagen, boden størrelse og oplysninger om eventuel delvis betaling fra arbejdsgiveren i henhold til den fagretlige afgørelse. Desuden skal den fagretlige afgørelse eller forliget være påtegnet i overensstemmelse med § 34 a i lovebekendtgørelse nr. 1003 af 24. august 2017 om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter (arbejdsretsloven), hvis det er en forudsætning for, at kravet er eksigibelt i EU-og EØS-lande. Det er desuden en betingelse, at den faglige organisation forgæves har søgt at inddrive boden hos arbejdsgiveren. Efter bestemmelsen sker fondens inddrivelse i udlandet i overensstemmelse med bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen, som gælder for Danmark i medfør af lovebekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018 om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område.

Når en faglig organisation anmoder AFU om at inddrive bodbeløb i udlandet, fraskriver den faglige organisation sig muligheden for at disponere over kravet, herunder enhver beslutning om processkridt i forbindelse med inddrivelsen, jf. § 13, stk. 2 i AFU-bekendtgørelsen.

Det følger af bemærkningerne til § 5, at fonden først vil forsøge inddrivelse i Danmark, i det omfang det er muligt, eventuelt via kontakt til den kontaktperson, der er angivet i forbindelse med anmeldelsen i RUT-registret. Kan der ikke ske inddrivelse i Danmark, vil inddrivelsesprocessen fortsætte i udlandet på den mest hensigtsmæssige måde. Dette kan ske ved brug af advokat i virksomhedens etableringsland, jf. Folketingstidende 2015-2016, C, L 177, side 9.

Efter AFU-bekendtgørelsen § 20, stk. 1 indtræder fonden i kravet mod arbejdsgiveren, når fonden har modtaget anmeldelse af et løntilgodehavende og har sendt påkrav om betaling. Når fristen for arbejdsgiverens betaling til fonden er udløbet, kan fonden søge det skyldige beløb samt en eventuel bod, ekstraordinært bidrag og ubetalte restancer inddrevet i udlandet i overensstemmelse med bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen. For så vidt angår bod, indtræder fonden ikke i kravet mod arbejdsgiveren, men inddriver bodsbeløbet på vegne af den faglige organisation. I tilfælde af arbejdsgivers

konkurs kan fonden anmelde samtlige krav i konkursboet efter det pågældende lands regler, jf. § 20, stk. 2. I en inddrivelsessag kan fonden undtagelsesvist afgøre, at inddrivelsessagen henlægges, under hensyn til ressourceforsbruget, jf. § 20, stk. 3. Desuden kan fonden, efter en konkret vurdering og efter aftale med den berettigede faglige organisation, ligeledes beslutte at indgå forlig eller give arbejdsgiveren henstand med betalingen af en bod, der er tilkendt den faglige organisation. Såfremt den faglige organisation er uenig med fondens beslutning, går inddrivelsen af boden tilbage til den faglige organisation, jf. § 20, stk. 4.

I forbindelse med fondens inddrivelse i udlandet kan fonden søge advokatbistand og afholde udgifter hertil, jf. § 21 i AFU-bekendtgørelsen.

Såfremt fonden tilvejebringer midler gennem inddrivelse i udlandet, tilgår disse fonden, dog ikke i det omfang fonden inddriver en bod på vegne af en faglig organisation. I det omfang boden har kunnet inddrives, udbetales det inddrevne beløb til den faglige organisation, når anmeldelsesfristen på 4 måneder er udløbet, jf. §§ 17 og 22 i AFU-bekendtgørelsen.

Fondens økonomi hviler i sig selv og fondens finansiering tilvejebringes med obligatoriske bidrag fra alle private og offentlige danske ATP-arbejdsgivere og udenlandske virksomheder, der beskæftiger ansatte i forbindelse med levering af en tjenesteydelse i Danmark. jf. § 3 i AFU-loven. Bidraget er et kronebeløb pr. fuldtidsbeskæftiget ansat hos den pågældende arbejdsgiver. Bidraget for udenlandske virksomheder opstår ved levering af en tjenesteydelse i Danmark. Bidraget bliver reguleret årligt med henblik på at tilpasse bidraget efter afholdte og forventede omkostninger i fonden. Bidraget udgør 7 kr. pr. ansat for 2022, og er aktuelt fastsat i bekendtgørelse nr. 2403 af 9. december 2021 om størrelsen af det ordinære bidrag til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede i 2022.

Overenskomssystemet, arbejdsretsloven og bod

Arbejdsretten er en specialdomstol, der er reguleret i arbejdsretsloven. Det følger af arbejdsretsloven § 9 sammenholdt med § 11, at Arbejdsretten har enekompetence til at pådømme en række forskellige sagstyper vedrørende kollektive overenskomster, herunder sager om påståede overenskomstbrud. Arbejdsretten behandler sager efter de almindelige bestemmelser om civilretlige sager i retsplejeloven, jf. § 17, stk. 1 i arbejdsretsloven.

En kollektiv overenskomst omfatter alt arbejde, der hører under overenskomstens område, med mindre den udtrykkeligt indeholder bestemmelser i modsat retning. En arbejdsgiver er således forpligtet til at efterleve en over-

enskomst også i forhold til arbejde der udføres af uorganiserede lønmodtagere. En udenlandsk arbejdsgiver er forpligtet efter en overenskomst på samme måde som en dansk arbejdsgiver.

Efter arbejdsretslovens § 13, stk. 1, 1. pkt., kan sager ved Arbejdsretten anlægges af og mod vedkommende arbejdsgiver- og lønmodtager organisation, uanset om overtrædelsen er foretaget eller kollektive kampskridt er varslet eller iværksat af eller mod enkelte medlemmer af organisationen. En faglig organisation kan rejse sag om fortolkningstvister og overenskomstbrud, såfremt arbejdsgiveren ikke overholder overenskomsten, jf. arbejdsretslovens § 9, stk. 1, nr. 1, og organisationen er påtaleberettiget både i forhold til arbejdsgiveren og i forhold til såvel organiserede som uorganiserede lønmodtagere, der er omfattet af den pågældende overenskomst. En kollektiv overenskomst kan således håndhæves individuelt, af en faglig organisation på vegne af et medlem, og selvstændigt af fagforeningen som et overenskomstbrud.

Efter arbejdsretslovens § 12, stk. 1, kan Arbejdsretten idømme den eller dem, der har deltaget i det overenskomststridige forhold, en bod, der skal tilfalde klageren. Dette betegnes i det følgende som *ren bod*.

Består overenskomstrænkelsen i undladelse af at betale et skyldigt pengebeløb, kan dommen i stedet for bod gå ud på betaling af beløbet, jf. arbejdsretslovens § 12, stk. 3. En dom om efterbetaling af et skyldigt pengebeløb forudsætter således, at der er begået et overenskomstbrud, men arbejdsgiveren ifalder ikke et bodsansvar herfor, fx pga. manglende skyld hos arbejdsgiveren. Dette betegnes i det følgende som *ren efterbetaling*.

Efter § 12, stk. 5, udmåler Arbejdsretten boden under hensyntagen til samtlige af sagens omstændigheder, herunder i hvilken grad overtrædelsen har været undskyldelig fra overtræderens side.

Efter fagretlig praksis kan Arbejdsretten foretage en markering af den enkelte lønmodtagers økonomiske tilgodehavende i sager, hvor der indgår efterbetaling i boden, som en selvstændig del af det samlede beløb. Har den klagende institution ikke foretaget en specificering af efterbetalingsbeløbene for hver enkelt lønmodtager, tilkender Arbejdsretten den klagende organisation et samlet bodsbeløb, jf. Jens Kristiansen, Den kollektive arbejdsret, 4 udg. 2021, s. 670. Dette betegnes i det følgende som *bod indeholdende efterbetaling*.

Arbejdsretten kan ved bodsudmålingen desuden tage udgangspunkt i den besparelse, som arbejdsgiveren har opnået ved ikke at aflønne medarbejderne i overensstemmelse med overenskomsten. Til besparelsen kan Arbejdsretten lægge et pønalt præget tillæg, vis størrelse afhænger af besparelsen og de øvrige konkrete omstændigheder, jf. Jens Kristiansen, Den kollektive arbejdsret, 4 udg. 2021, s. 691. Dette betegnes i det følgende som *bod opgjort efter differenceprincippet*.

Det følger af den fagretlige praksis, at det pønale tillæg udgør mellem 10 og 30 % af den besparelse, som arbejdsgiveren har haft ved ikke at aflønne efter overenskomsten, jf. Jens Kristiansen, Den kollektive arbejdsret, 4 udg. 2021, s. 691. Beløbet kan være mindre eller større afhængig af sagens konkrete omstændigheder, jf. arbejdsretslovens § 12, stk. 5. Boden sanktionerer misligholdelse af overenskomstmæssige forpligtelser og har til formål at give en effektiv retlig beskyttelse af kollektive overenskomster.

Efter arbejdsretsloven § 34, stk. 1, kan Arbejdsrettens domme og afgørelser samt afgørelser truffet ved mæglings-, organisations- og fællesmøder samt af faglige voldgiftsretter, herunder afskedigelsesnævn, fuldbyrdes efter retsplejelovens regler om fuldbyrdelse af domme. Efter § 34, stk. 2, kan forlig indgået for Arbejdsretten og ved de faglige instanser fuldbyrdes efter retsplejelovens regler om forlig, der er indgået for en ret. Tvangsfuldbyrdelse sker efter retsplejelovens kapitel 45. Fuldbyrdelse af fagretlige afgørelser, der vedrører arbejde udført af en udstationeret lønmodtager, herunder inddrivelse af krav på efterbetaling og/eller bod, vil typisk skulle ske i arbejdsgiverens etableringsland og således i overensstemmelse med bestemmelserne i Bruxelles-I-forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (omarbejdning)).

Arbejdsretslovens § 34 blev med lov nr. 626 af 8. juni 2016 suppleret med en ny § 34 a som led i implementeringen af håndhævelsesdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/67/EU af 15. maj 2014 om håndhævelse af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked (»IMI-forordningen«)). Efter tilføjelsen af § 34 a kan Arbejdsretten påtage fagretlige afgørelser og forlig som officielt bekræftede dokumenter og udstede attester om den eksigible forpligtelse i det officielt bekræftede dokument efter Bruxelles I-forordningens. Herefter skal afgørelserne inde-

holde de nødvendige oplysninger i relation til sagens parter, kravets størrelse, betalingsfrister, rentekrav mv. Ifølge lovbemærkningerne, jf. Folketingsstidende C, 2015-2016, L 178, side 20, at AFU på baggrund af ændringen kan anvende Bruxelles I-forordningens regler i forbindelse med fondens inddrivelse i udlandet. Navnlig opgørelsen af kravets størrelse og dets opgørelse som bod er relevant i forhold til AFU's mulighed for en smidig administration og inddrivelsestiltag.

En lønmodtager, der ikke er medlem af en overenskomstbærende organisation, kan efter retsplejelovens regler få behandlet en sag ved de almindelige domsstole baseret på en individuel aftale, når denne henviser til en kollektive aftale som en del af ansættelsesgrundlaget. Dette gælder også udstationerede lønmodtagere.

3.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Det arbejdsretlige system bygger på en forudsætning om, at en effektiv håndhævelse og fuldbyrdelse af overenskomster understøtter, at overenskomsterne bliver efterlevet. Således medvirker den fagretlige bod til at sikre en effektiv beskyttelse af kollektive overenskomster og dermed værne om parternes gensidige tillid til en indgået overenskomst. Afgørelser og forlig fra Arbejdsretten og de faglige voldgiftsretter kan fuldbyrdes i medfør af retsplejelovens regler, jf. arbejdsretslovens § 34. Fogedretten anvender fagretlige afgørelser og forlig som grundlag for at foretage udlæg i virksomhedens aktiver for at få pant eller sikkerhed i fx biler eller maskiner. Det forudsætter imidlertid, at der befinder sig aktiver i Danmark, der kan gøres udlæg i, hvilket særligt er en udfordring, når udenlandsk tjenesteyder kun befinder sig midlertidigt i landet.

Med lovforslaget gives AFU en udvidet mulighed for at inddrive fagretlig bod i udlandet på vegne af en faglig organisation og således vil fonden kunne inddrive bod, uden at der samtidig anmeldes et løntilgodehavende til fonden.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at AFU har en større ballast i forhold til at forestå inddrivelse i udlandet sammenlignet med en faglig organisation, ligesom udgifterne ved inddrivelse fordeles på arbejdsmarkedets aktører. Fondens udvidede mulighed for at inddrive bod vil således sikre en fortsat inddrivelse af lønmodtagernes krav i medfør af en overenskomst og understøtte en effektiv håndhævelse og fuldbyrdelse af overenskomster.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede efter anmodning fra en faglig organisation skal kunne inddrive bod i udlandet, når boden er tilkendt ved eksigibelt forlig, fagretlig voldgift eller dom i Arbejdsretten.

Boden skal vedrøre arbejde udført i Danmark af lønmodtagere, der er udstationeret til Danmark fra et andet EU-eller EØS land i forbindelse med levering af en tjenesteydelse. Endvidere skal den faglige organisation forgæves have forsøgt at inddrive boden hos arbejdsgiveren.

Den foreslåede ændring af AFU-lovens § 5, stk. 2 medfører, at fonden vil kunne inddrive bodsbeløb i udlandet i sager, uanset at der ikke er anmeldt konkrete efterbetalingskrav (løntilgodehavender) til fonden.

Således vil fonden kunne inddrive bod, der tilkendt som ren bod, bod opgjort efter differenceprincippet og bod indeholdende efterbetaling (løntilgodehavender) efter reglerne i arbejdsretsloven og fagretlig praksis.

Det foreslås endvidere at ændre bemyndigelsesbestemmelserne i AFU-lovens §§ 2, stk. 6 og 5, stk. 3, således at beskæftigelsesministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om inddrivelse af bod vil blive samlet i § 5 stk. 3, som med lovforslaget bliver til stk. 4. Beskæftigelsesministeren vil efter bestemmelsen kunne fastsætte nærmere regler om fondens inddrivelse af bod, herunder om dokumentation for boden, om anmodning til fonden og fordeling af omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen.

Bemyndigelsen i den foreslåede § 5, stk. 4, forudsættes endvidere anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at såfremt en faglig organisation ønsker at fonden inddriver en bod tilkendt ved en fagretlig behandling, jf. lovens § 5, stk. 2, skal den faglige organisation fremsætte anmodning herom senest fire måneder efter, at boden er fastslået fagretligt. Fondens vil fortsat kunne gøre undtagelse fra fristen, når der foreligger særlige omstændigheder.

Yderligere forudsættes bemyndigelsen anvendt til at fastsætte regler om fyldestgørende dokumentation for den tilkendte bod, der skal søges inddrevet, og som er nødvendig for AFU's inddrivelse i udlandet, herunder Arbejdsrettens påtegning af afgørelsen, jf. arbejdsretslovens § 34 og 34 a, der ligger til grund for anmodningen.

En faglig organisation fraskriver sig muligheden for at disponere over kravet, herunder enhver beslutning om processkridt i forbindelse med inddrivelsen, når den faglige organisation anmoder fonden om at inddrive bodsbeløb i udlandet, jf. § 13, stk. 2 i AFU-bekendtgørelsen.

Bemyndigelsen i AFU-lovens § 10 forudsættes anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at fonden kan søge det skyldige beløb og en tilkendt bod, ekstraordinært bidrag og ubetalte restancer inddrevet i udlandet, når fristen for arbejdsgiverens betaling til fonden er udløbet, i overensstemmelse med bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen, som gælder for Danmark i medfør af lovbekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018 om

anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område.

Det forudsættes endvidere, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at en beslutning om bod, herunder indgåelse af forlig, indrømmelse af henstand eller opgivelse af inddrivelse, der træffes efter aftale med den faglige organisation, skal træffes under hensyn til procesrisiko, procesøkonomi og om en sag er af principiel betydning. Det vil i den forbindelse være en betingelse, at fonden, som har kontakten til den udenlandske advokat eller inkassobureau, holder en tæt kontakt til vedkommende faglige organisation omkring inddrivelsesprocessen. Fondens beslutning skal dermed bero på en proportionalitetsvurdering i den konkrete sag. Bemyndigelsen forudsættes desuden anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at i tilfælde af manglende enighed mellem fondens administration og den faglige organisation, vil sagen henvises til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationeredes bestyrelse, og i tilfælde af manglende enighed mellem FH og DA i bestyrelsen, vil sagen afgøres af formanden.

Bemyndigelsen forudsættes derudover anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler, som tager højde for AFU's håndtering af de situationer, hvor den udenlandske arbejdsgiver har indgivet konkursbegæring og hvor inddrivelsesskridt må anses for at være udsigtsløse.

Bemyndigelsen forudsættes desuden anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at fonden skal søge at få dækket omkostninger til inddrivelsen ved at blive tillagt procesomkostninger i forbindelse med afgørelsen af sagen i udlandet. Hvis det i forbindelse med en retssagsbehandling i udlandet kun lykkes at inddrive op til 80 pct. af bodsbeløbet, dækker fonden omkostninger til inddrivelsen. Hvis det lykkes at inddrive mere end 80 pct. af bodsbeløbet deler fonden og den faglige organisation omkostningerne til inddrivelse ligeligt. Tillagte procesomkostninger modregnes i den faglige organisations andel af omkostningerne. Fonden vil kunne dispensere for ovenstående retningslinje og dække alle inddrivelsesomkostninger i udlandet i principielle sager.

Inddrivelsesomkostninger er de omkostninger fonden afholder i forbindelse med inddrivelse af bod i udlandet, fx en retsafgift, eller omkostninger til en advokat eller et inkassobureau. Såfremt fonden ved de udenlandske retsinstanter får medhold i, at kravet kan inddrives, vil inddrivelsesomkostningerne blive pålagt skyldner i form af tillagte procesomkostninger, som fonden kan inddrives sammen med en bod.

Midler, som fonden tilvejebringer gennem inddrivelse i udlandet, tilgår fonden. Det gælder dog ikke i det omfang fonden inddriver et bodsbeløb på vegne af en faglig organisation, som ikke kan henføres til en berettiget løn-

modtager. Fonden kan tidligst overføre et bodsbeløb til den faglige organisation, når fristen for anmeldelse af et løntilgodehavende er udløbet, jf. § 17, stk. 1, i AFU-bekendtgørelsen. Herefter vil lønmodtagere tilknyttet den pågældende tjenesteydelse ikke kunne anmelde krav vedrørende bodsbeløbet i fonden, idet boden er afregnet til den faglige organisation.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 3 og 4 og bemærkningerne hertil.

3.2. Klageproces – undtagelse af bestyrelsesbeslutninger og indførelse af obligatorisk remonstration

3.2.1. Gældende ret

Det følger af § 13 i AFU-loven, at afgørelser efter loven inden for en frist på 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt modtageren af afgørelsen, kan indbringes for det ankenævn, der er nedsat af beskæftigelsesministeren i medfør af § 28 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Ankenævnet, der er nedsat af beskæftigelsesministeren i medfør af § 28 i lov om Arbejdsmarkedets tillægspension, er Ankenævnet for ATP m.m.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at klager over beregningen, beregningsperioder, opkrævning m.v. kan indbringes for nævnet, jf. Folketingsstidende 2015-2016, C, L177, side 21. Det er dermed muligt at indbringe alle afgørelser truffet efter loven til ATP's Ankenævn.

Der er i dag ikke tale om, at en klager skal sende sin klage til fonden med henblik på revurdering af den trufne afgørelse, inden klagen evt. sendes videre til ATP's ankenævn.

3.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Det følger af lovforslagets afsnit 3.1.3, at der ved bekendtgørelse fastsættes regler om, at i tilfælde af manglende enighed mellem fondens administration og den faglige organisation om inddrivelse af bod, vil sagen kunne henvises til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationeredes bestyrelse. Bestyrelsens beslutning vil skulle træffes ud fra hensyn til procesrisiko, procesøkonomi og om en sag er af principiel betydning.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at sådanne beslutninger vil have karakter af forhandlinger i bestyrelsen, der er sammensat af lige mange repræsentanter fra arbejdsgiverside og lønmodtagerside samt en uafhængig bestyrelsesformand, frem for afgørelser efter loven, og dermed ikke er egnet til at blive behandlet af ATP's Ankenævn. Det foreslås derfor at undgå bestyrelsens beslutning fra klageadgangen.

Med en pligt for Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede til at revurdere en truffet afgørelse (remonstration) vil fonden vil blandt andet kunne undgå ekstra sags gange i de tilfælde, hvor fonden må bede ATP's Ankenævn om

at hjemvise klagen til fornyet behandling, f.eks. på grund af oplysninger, som klager indsender til ankenævnet sammen med klagen.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at en omlægningen af klagesagsbehandlingen generelt vil kunne effektivisere klageprocessen og medvirke til at skabe en mere smidig proces ud fra et teknisk og administrativt synspunkt.

En ordning med obligatorisk remonstration kendes også fra barselsudligningsloven, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og et antal øvrige ordninger, hvor administrationen foretages af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 13 i AFU-loven, at beslutninger om inddrivelse af bod, der træffes af fondens bestyrelse i tilfælde af manglende enighed mellem fondens administration og en faglige organisation, undtages fra at kunne indbringes for ATP's Ankenævn.

Forslaget indebærer, at beslutninger truffet af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationeredes bestyrelse om inddrivelse af bod ikke vil kunne påklages.

Det foreslås endvidere at ændre klageprocessen efter § 13 i AFU-loven således, at der indføres en ordning med obligatorisk remonstration (revurdering). Forslaget indebærer, at en klage over en afgørelse truffet af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede efter bestemmelsen skal sendes til fonden, som har truffet afgørelsen.

Fonden vil herefter skulle foretage en revurdering af den trufne afgørelse på det foreliggende grundlag, dvs. også på baggrund af eventuelle nye oplysninger, som klager måtte vedlægge klagen. Såfremt fonden ikke giver klager fuldt ud medhold, vil klagen, begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen blive sendt videre til ankenævnet.

Forslaget indebærer ingen ændring af den gældende klagefrist, hvorefter en afgørelse i henhold til § 13, inden for en frist på 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt, kan indbringes for ankenævnet.

Forslaget om obligatorisk remonstration indebærer, at den gældende klagefrist i givet fald vil være overholdt, såfremt klagen indbringes for den myndighed, der har truffet afgørelsen, inden for 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt. Hvis en klage uanset klagevejledning fejlagtigt indgives til rekursmyndigheden vil klagen normalt skulle anses for rettidig, såfremt den er kommet frem til denne myndighed inden fristens udløb, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at medføre øgede udgifter for fonden i forbindelse med inddrivelse af fagretlig bod i udlandet. Fonden skal søge at få dækket omkostninger til inddrivelsen ved at blive tillagt procesomkostninger i forbindelse med afgørelsen af sagen i udlandet. Hvis det i forbindelse med en retssagsbehandling i udlandet kun lykkes at inddrive op til 80 pct. af bodsbeløbet, dækker fonden omkostninger til inddrivelsen. Hvis det lykkes at inddrive mere end 80 pct. af bodsbeløbet deler fonden og den faglige organisation omkostningerne til inddrivelse ligeligt.

Fondens udgifter foreslås finansieret af en forhøjelse af det ordinære bidrag fra samtlige ATP-pligtige danske offentlige og private arbejdsgivere og fra udenlandske virksomheder, der midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark. De økonomiske konsekvenser for det offentlige udgør alene arbejdsgiverudgifter i form af det årlige bidrag pr. ansat.

Bidraget udgør i 2022 7 kr. pr. fuldtidsbeskæftigede lønmodtager. Bidraget bliver reguleret årligt med henblik på at tilpasse bidraget efter afholdte og forventede omkostninger i fonden.

De samlede udgifter til fondens inddrivelse af fagretlig bod i udlandet skønnes med stor usikkerhed at ville udgøre ca. 2-4 mio. kr. om året og ventes at være fordelt på ca. 2-4 sager årligt. Den isolerede effekt af lovændringen forventes med betydelig usikkerhed at medføre en bidragsstigning på 1-2 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftigede lønmodtager. AFU's budget for 2023 fastlægges først i andet halvår af 2022 og kan påvirkes af yderligere forhold i ordningen.

[Der forventes at være mindre udviklingsomkostninger til it.]

Indbetaling af ordinære bidrag er i 2022 budgetteret til at udgøre ca. 16,3 mio. kr. årligt fordelt med ca. 72 pct. og 28 pct. mellem henholdsvis private og offentlige arbejdsgivere.

Efter § 12 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, kan fonden optage lån i et pengeinstitut eller lignende til dækning af et midlertidigt likviditetsunderskud i løbet af året. Beløbet indregnes med tillæg af renter i bidraget for de følgende år, såfremt den samlede likviditet i fonden nødvendiggør dette. Bestemmelsen tager højde for, at fonden kan komme i en situation, hvor årets opkrævninger og opsparede midler ikke dækker fondens faktiske omkostninger. Beløb til dækning af et midlertidigt likviditetsunderskud og omkostninger forbundet hermed fx renteudgifter og låneoptagelsesgebyr dækkes således ved forhøjelse af arbejdsgiverbidraget de følgende år, hvis den samlede likviditet nødvendiggør dette.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at medføre øgede udgifter for fonden i forbindelse med inddrivelse af fagretlig bod i udlandet. Fonden skal søge at få dækket omkostninger til inddrivelsen ved at blive tillagt procesomkostninger i forbindelse med afgørelsen af sagen i udlandet. Hvis det i forbindelse med en retssagsbehandling i udlandet kun lykkes at inddrive op til 80 pct. af bodsbeløbet, dækker fonden omkostninger til inddrivelsen. Hvis det lykkes at inddrive mere end 80 pct. af bodsbeløbet deler fonden og den faglige organisation omkostningerne til inddrivelse ligeligt.

Fondens udgifter foreslås finansieret af en forhøjelse af det ordinære bidrag fra ATP-pligtige danske offentlige og private arbejdsgivere og udenlandske virksomheder, der midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark. Der er ca. 150.000 bidragspligtige danske og udenlandske arbejdsgivere med i alt 2,3 mio. fuldtidsansatte, som betaler et årligt ordinært bidrag til fonden.

Bidraget udgør i 2022 7 kr. pr. fuldtidsbeskæftigede lønmodtager. Bidraget bliver reguleret årligt med henblik på at tilpasse bidraget efter afholdte og forventede omkostninger i fonden.

De samlede udgifter til fondens inddrivelse af fagretlig bod i udlandet skønnes med stor usikkerhed at udgøre ca. 2-4 mio. kr. om året og ventes at være fordelt på ca. 2-4 sager årligt. Den isolerede effekt af lovændringen forventes med betydelig usikkerhed at medføre en bidragsstigning på 1-2 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftigede lønmodtager. AFU's budget for 2023 fastlægges først i andet halvår af 2022 og kan påvirkes af yderligere forhold i ordningen.

[Der forventes at være mindre udviklingsomkostninger til it.]

Indbetalinger af ordinære bidrag er i 2022 budgetteret til at udgøre ca. 16,3 mio. kr. årligt fordelt med ca. 72 pct. og 28 pct. mellem henholdsvis private og offentlige arbejdsgivere.

[Forslaget har været sendt til Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering med henblik på en vurdering af de administrative byrder for erhvervslivet. Team Effektiv Regulering vurderer, at forslaget ikke medfører administrative byrder for erhvervslivet i Danmark.]

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø – og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede blev etableret med lov nr. 613 af 8. juni 2016 i forbindelse med implementeringen af Rådets og Europa-Parlamentets direktiv 2014/67/EU om håndhævelse af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked ("IMI-forordningen") (håndhævelsesdirektivet). Fonden er etableret efter overvejelser om implementeringen af direktivets artikel 12 om underkontrahentansvar, og i den forbindelse valgte man at udnytte muligheden for en alternativ ordning i artikel 12, stk. 6. Efter denne bestemmelse kan der kan træffes andre passende foranstaltninger for at imødegå svig og misbrug i situationer, hvor arbejdstagere har vanskeligheder med at få respekteret deres rettigheder fremfor at indføre et underkontrahentansvar efter direktivets artikel 12, stk. 2. Med den valgte ordning forfølges de hensyn, der ligger bag bl.a. håndhævelsesdirektivets artikel 11 og 12 om at sikre udstationerede lønmodtageres løntilgodehavender og at understøtte det danske overenskomstsystem på en måde, der både harmoniserer med udstationeringsreglerne og den danske arbejdsmarkedsmodel.

Med lovforslaget gives AFU en udvidet mulighed for at inddrive bod i udlandet i de sager, hvor der ikke er anmeldt konkrete løntilgodehavender til fonden, jf. beskrivelsen heraf i afsnit xx. Fondens økonomi hviler i sig selv, og fondens finansiering tilvejebringes med obligatoriske bidrag fra alle private og offentlige danske ATP-arbejdsgivere og udenlandske virksomheder, der beskæftiger ansatte i forbindelse med levering af en tjenesteydelse i Danmark. jf. § 3 i AFU-loven. Lovforslaget forventes således at medføre yderligere omkostninger for fonden, hvilket forventeligt har som konsekvens, at det ordinære bidrag til fonden stiger. Det ordinære bidrag i 2022 udgør 7 kr. om året pr. fuldtidsbeskæftiget lønmodtager. Den isolerede effekt af lovforslaget forventes med betydelig usikkerhed at medføre en bidragsstigning på 1-2 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftigede lønmodtager.

Det ordinære bidrag til fonden for udenlandske tjenesteydere er i udgangspunktet en restriktion efter artikel 56 TEUF om tjenesteydelseernes frie bevægelighed. Stigningen i det ordinære bidrag vil således skulle kunne begrundes indenfor rammerne af Traktaten og EU-Domstolens praksis i den

forbindelse. Restriktioner i den fri bevægelighed er efter EU-retten kun berettiget, hvis foranstaltningen kan begrundes i et tvingende alment hensyn, er egnet til at nå dette hensyn og forholdsmæssigt, ligesom princippet om ikke-diskrimination skal være overholdt.

Lovforslaget har til formål at understøtte effekten af fagretlig bod og håndhævelsen af overenskomster. Samtidig styrker forslaget inddrivelse af lønmodtagernes løntilgodehavender som fastslået fagretligt. Dette sker i overensstemmelse med den danske arbejdsmarkedsmodel. Der er således tale om en berettiget foranstaltning, som er egnet til at nå det pågældende mål. I forhold til ordningens forholdsmæssighed og princippet om ikke-diskrimination finansieres fonden som nævnt ovenfor solidarisk af alle danske arbejdsgivere og udenlandske arbejdsgivere, der beskæftiger lønmodtagere i Danmark, jf. AFU-lovens § 3. Det bemærkes, at de fleste virksomheder, der udstationerer ansatte til Danmark er virksomheder med få ansatte. I 2020 udgjorde danske virksomheders bidrag mere end 99,8 pct. af fondens finansiering. Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det ordinære bidrag til AFU – også med den forventede stigning - er en så minimal udgift i forbindelse med leveringen af en tjenesteydelse i Danmark, at stigningen i bidraget ikke kan betragtes som en uforholdsmæssig restriktion, ligesom der er tale om en udgift, som også danske virksomheder skal betale.

Forslaget vurderes på den baggrund at være i overensstemmelse med TEUF artikel 56 om fri udveksling af tjenesteydelser.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag er sendt i høring i perioden fra den 20 juni til den 18. august 2022 hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne (AC), Arbejdsretten, Ankenævnet for ATP m.m., ATP, Beskæftigelsesrådet (BER), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Det Faglige Hus, Dommerfuldmægtigforeningen, ITD Arbejdsgiver, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Forhandlingsfællesskabet, GLS-A, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Lederne.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	[x]
Implemente- ringskonsekven- ser for stat, kom- muner og regio- ner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	[x]
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og natur- mæssige konse- kvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU- retten		
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet	Ja	Nej

UDKAST

EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 2, stk. 6 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede at beskæftigelsesministeren fastsætter regler om anmeldelse til fonden, herunder om dokumentation for løntilgodehavendet og en eventuel bod, om identifikation af lønmodtageren og om udbetaling fra fonden.

Reglerne er udmøntet i bekendtgørelse af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede nr. 472 af 25. april 2022.

§ 2 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede indeholder regler om fondens dækning af et løntilgodehavende.

Det følger af den foreslåede ændring af § 2, stk. 6, at »og en eventuel bod« udgår af bestemmelsen. Ændringen skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 4, hvor beskæftigelsesministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om bod samles i § 5, stk. 3, som bliver stk. 4.

Den foreslåede ændring i § 2, stk. 6, vil medføre, at beskæftigelsesministeren efter denne bestemmelse har bemyndigelse til at fastsætte regler om anmeldelse til fonden, herunder om dokumentation for løntilgodehavendet, om identifikation af lønmodtageren og om udbetaling fra fonden.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, og til pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 5, stk. 2, i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, at fonden inddriver en eventuel bod, der er tilkendt sammen med et løntilgodehavende ved den fagretlige sag, efter anmodning fra den faglige organisation samt eventuelt øvrige ubetalte restancer til fonden.

§ 5 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede indeholder regler om fondens inddrivelse. Det følger af bestemmelsens stk. 1, at når et løntilgodehavende er anmeldt til fonden i overensstemmelse med regler udstedt i

medfør af § 2, stk. 6, indtræder fonden i kravet mod arbejdsgiveren og sender påkrav om betaling.

I situationer, hvor den faglige organisation har modtaget betaling fra arbejdsgiveren for løntilgodehavendet, men ikke for boden, kan den faglige organisation også anmode fonden om at overtage inddrivelsen af boden. Forfaldne ordinære eller ekstraordinære bidrag til fonden kan indgå i inddrivelsen.

Såfremt fonden kun modtager delvis betaling, vil udgifterne til udbetaling fra fonden og bod til den faglige organisation blive dækket forholdsmæssigt.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, at fonden inddriver en bod, som er tilkendt ved fagretlig behandling, efter anmodning fra en faglig organisation, når:

- 1) boden vedrører arbejde udført i Danmark af lønmodtagere, der er udstationeret til Danmark fra et andet EU- eller EØS-land i forbindelse med levering af en tjenesteydelse
- 2) arbejdsgiveren ikke har betalt boden trods påkrav fra den faglige organisation,
- 3) boden ikke er forældet og
- 4) afgørelsen eller forliget fra den fagretlige behandling, jf. stk. 1, er påtegnet af Arbejdsretten, hvis dette er en forudsætning for, at kravet er eksigibelt i EU- og EØS-lande.

Formålet med den foreslåede bestemmelse, at AFU efter anmodning fra en faglig organisation kan inddrive fagretlig bod i udlandet i sager, hvor der ikke er anmeldt konkrete efterbetalingskrav (løntilgodehavender) til fonden.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, vil medføre, at AFU både vil kunne inddrive bod tilkendt som ren bod, bod opgjort efter differenceprincippet og bod indeholdende efterbetaling (løntilgodehavender) efter reglerne i arbejdsretsloven og Arbejdsrettens praksis.

En bod er fastslået ved fagretlig behandling, når kravet er fastslået i forbindelse med en sag i Arbejdsretten, ved faglig voldgift, herunder afskedigelsesnævn, organisationsmøde, mæglingsmøde eller fællesmøde, jf. arbejdsretslovens § 34. Med organisationsmøde menes møder afholdt mellem de overenskomstbærende organisationer i henhold til overenskomstbestemmelser herom.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, *nr. 1*, skal boden vedrøre arbejde udført i Danmark af lønmodtagere, der er udstationeret til Danmark af en udenlandsk tjenesteyder fra et andet EU- eller EØS-land, og som dermed er omfattet af udstationeringsdirektivet. Tjenesteyderens forretningsadresse vil som hovedregel fremgå af RUT-registret, og der kan tages udgangspunkt i denne ved fastsættelsen af, hvorfra lønmodtageren er udstationeret. Det vil ofte fremgå af den fagretlige afgørelse, at der er tale om en udstationeringssituation. Fonden kan endvidere lægge registreringen i RUT-registret til grund for, at der er tale om en udstationeringssituation.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, *nr. 2*, er det en betingelse for at fonden inddriver bod, at arbejdsgiveren ikke har betalt boden, trods påkrav fra den faglige organisation. Der vil i forhold til arbejdsgiveren være tale om en udenlandsk tjenesteyder, der ikke har overholdt sine overenskomstmæssige forpligtelser i henhold til en indgået eller tiltrådt dansk kollektiv overenskomst, og hvor der er truffet fagretlig afgørelse herom.

Den faglige organisation skal dermed have sendt påkrav om betaling til arbejdsgiveren, inden fonden anmodes om at inddrive boden. Har den faglige organisation modtaget delvis betaling fra arbejdsgiveren, vil den faglige organisation kunne anmode fonden om at inddrive det resterende krav.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, *nr. 3*, er det en betingelse, at boden ikke er forældet i henhold til forældelsesloven.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, *nr. 4*, er det endvidere en betingelse, at afgørelsen eller forliget fra den fagretlige behandling, jf. stk. 1, er påtegnet af Arbejdsretten, hvis dette er en forudsætning for, at kravet er eksigibelt i EU- og EØS-lande. Det vil i forhold til afgørelser og forlig, der er truffet ved faglig voldgift, mæglings-, organisations- og fællesmøder, betyde, at disse skal være påtegnet af Arbejdsretten som officielt bekræftet dokument i medfør af arbejdsretslovens § 34 a. Sådanne afgørelser og forlig er med påtegning fra Arbejdsretten omfattet af Bruxelles I-forordningens regler om officielt på tegnede dokumenter og kan således tvangsfuldbyrdes efter forordningen. Det bemærkes, at domme fra Arbejdsretten er retsafgørelser i Bruxelles I-forordningens forstand, og dermed umiddelbart skal anerkendes i andre EU- og EØS-lande.

Fonden søger anmeldte krav inddrevet efter bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen, som gælder for Danmark i medfør af lovbekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018 om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område.

Fonden vil i den forbindelse kunne afholde de fornødne udgifter til advokatbistand i udlandet, private inkassobureauer eller anden professionel inddrivelsesbistand, som efter en konkret vurdering anses for nødvendigt.

Beslutning om indgåelse af forlig, indrømmelse af henstand eller opgivelse af inddrivelse træffer AFU efter aftale med den faglige organisation. En sådan beslutning træffes under hensyn til procesrisiko, procesøkonomi og om en sag er af principiel betydning. Der bør tilstræbes en effektiv inddrivelsespraksis med henblik på at fremme det præventive formål med fonden. Samtidig skal fonden kunne tage højde for, om inddrivelse anses for udsigtsløs og beslutningen skal således bero på en proportionalitetsvurdering i den konkrete sag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 5, stk. 3 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om fondens inddrivelse efter stk. 1 og 2.

Den følger af den foreslåede ændring af § 5, *stk. 3*, at fonden inddriver eventuelt ubetalte restancer til fonden.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, og vil således videreføre gældende ret for så vidt angår, at fonden inddriver eventuelt ubetalte restancer til fonden.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, vil medføre, at fonden i forbindelse med inddrivelsen i udlandet kan inddrive eventuelt ubetalte restancer til fonden, herunder forfaldne ordinære og ekstraordinære bidrag, som arbejdsgiveren er forpligtet til at betale til fonden.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4 og pkt. 3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4.

Det fremgår af § 5 stk. 3 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for udstationerede, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om fondens inddrivelse efter stk. 1 og 2.

Reglerne er udmøntet i §§ 20-22 i bekendtgørelse af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede nr. 472 af 25. april 2022.

Det foreslås i § 5, *stk.* 3, der bliver til stk. 4, at »stk. 1 og 2.« ændres til »stk. 1, 2 og 3,«, og herefter indsættes »herunder om dokumentation for boden, om anmodning til fonden og fordeling af omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen.

Forslaget er en konsekvens af indsættelsen af et nyt stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Forslaget ændrer ikke på beskæftigelsesministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om inddrivelse af et løntilgodehavende, bod og eventuelt ubetalte restancer til fonden. Forslaget samler beskæftigelsesministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om bod og angiver, hvad bemyndigelsen blandt andet forudsættes anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, som bliver til stk. 4, forudsættes anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætte nye regler om dokumentation for boden og om en faglig organisations anmodning til fonden om inddrivelse af bod i overensstemmelse med den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 2. Der henvises til pkt. 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 3, som bliver til stk. 4, forudsættes anvendt til ved bekendtgørelse at fastsætter regler om fordeling af omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen. Der vil i bekendtgørelsen blive fastsat regler om, at hvis det i forbindelse med en retssagsbehandling i udlandet kun lykkes at inddrive op til 80 pct. af bodsbeløbet, dækker fonden omkostninger til inddrivelsen. Hvis det lykkes at inddrive mere end 80 pct. af bodsbeløbet deler fonden og den faglige organisation omkostningerne til inddrivelse ligeligt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af § 13 i lov om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, at afgørelser efter denne lov inden for en frist på 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt til modtageren af afgørelsen, kan indbringes for det ankenævn, der er nedsat af beskæftigelsesministeren i medfør af § 28 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det følger af lovforslagets afsnit 3.1.3., at der ved bekendtgørelse vil blive fastsat regler om, at en beslutning om bod, herunder om indgåelse af forlig mv., der træffes efter aftale med den faglige organisation, skal træffes under

hensyn til procesrisiko, procesøkonomi og om en sag er af principiel betydning. Det vil i den forbindelse være en betingelse, at fonden, som har kontakten til den udenlandske advokat eller inkassobureau, holder en tæt kontakt til vedkommende faglige organisation omkring inddrivelsesprocessen. Fondens beslutning skal dermed bero på en proportionalitetsvurdering i den konkrete sag. I tilfælde af manglende enighed mellem fondens administration og den faglige organisation, vil sagen henvises til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationeredes bestyrelse, og i tilfælde af manglende enighed mellem FH og DA i bestyrelsen, vil sagen afgøres af formanden.

Det foreslås med et nyt i § 13, stk. 2, at beslutninger truffet af fondens bestyrelse i tilfælde af uenighed mellem fondens administration og en faglig organisation om inddrivelse af bod ikke kan indbringes for ankenævnet.

Forslaget betyder, at sådanne beslutninger, der vil have karakter af forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter i bestyrelsen, ikke kan henvises til at blive behandlet og prøvet ved ATP's Ankenævn.

Forslaget indebærer i øvrigt ingen ændring af den i loven fastsatte adgang til at få prøvet fondens afgørelser ved ATP's ankenævn.

Det foreslås endvidere med et nyt § 13, stk. 3, at en klage i henhold til stk. 1 indgives til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede. Fonden vurderer, om der er grundlag for at give en klager helt eller delvist medhold. Giver Fonden ikke klageren fuldt medhold, sender fonden klagen, begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen videre til ankenævnet.

Det følger af gældende forvaltningsretlige principper, at hvis en klage uanset klagevejledning fejlagtigt indgives til rekursmyndigheden, vil klagen normalt skulle anses for rettidig, såfremt den er kommet frem til denne myndighed inden fristens udløb, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2. Med ”fuldt ud medhold” forstås det almindelige begreb, som er fastlagt i forvaltningslovens §§ 22, 23 og 25, jf. lovebekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer, samt i den forvaltningsretlige litteratur og praksis. Generelt vil den pågældende part kunne siges at have fuldt ud medhold, hvis ydelsen eller vilkårene har standardmæssig karakter, dvs. svarer til den almindelige praksis på området.

Forslaget betyder, at der indføres en ordning med obligatorisk remonstration som også kendes fra barselsudligningsloven, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og et antal øvrige ordninger, hvor administrationen foretages af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2023.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 2 til 4 skal finde anvendelse for bod tilkendt ved fagretlig afgørelse efter lovens ikrafttræden.

Til § 3

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov nr. 613 af 8. juni 2016, som ændret ved § 7 i lov nr. 1669 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:
§ 2. --- <i>Stk. 2-5. ---</i> <i>Stk. 6.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om anmeldelse til fonden, herunder om dokumentation for løntilgodehavendet og en eventuel bod, om identifikation af lønmodtageren, samt om udbetaling fra fonden.	1. I § 2, <i>stk. 6</i>, udgår »og en eventuel bod«.
§ 5. --- <i>Stk. 2.</i> Fonden inddriver en eventuel bod, der er tilkendt sammen med et løntilgodehavende ved den fagretlige sag, efter anmodning fra den faglige organisation, samt eventuelt øvrige ubetalte restancer til fonden.	2. § 5, <i>stk. 2</i> affattes således: »stk. 2. Fonden kan inddrive en bod, som er tilkendt ved fagretlig behandling, efter anmodning fra en faglig organisation, når: 1) boden vedrører arbejde udført i Danmark af lønmodtagere, der er udstationeret til Danmarks fra et andet EU- eller EØS-land i forbindelse med levering af en tjenesteydelse, 2) arbejdsgiveren ikke har betalt boden trods påkrav fra den faglige organisation, 3) boden ikke er forældet og 4) afgørelsen eller forliget fra den fagretlige behandling, jf. stk. 1, er påtegnet af Arbejdsretten, hvis

UDKAST

	dette er en forudsætning for, at kravet er eksigibelt i EU- og EØS-lande.«
§ 5 --- <i>Stk. 2 ---</i> <i>Stk. 3.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om fondens inddrivelse efter stk. 1 og 2.	3. I § 5 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: »<i>Stk. 3.</i> Fonden inddriver eventuelt ubetalte restancer til fonden.« Stk. 3 bliver herefter stk. 4.
§ 5 --- <i>Stk. 2 ---</i> <i>Stk. 3.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om fondens inddrivelse efter stk. 1 og 2.	4. I § 5, <i>stk. 3</i>, som bliver til stk. 4, ændres »stk. 1 og 2.« til: »stk. 1, 2 og 3,«, og herefter indsættes »herunder om dokumentation for boden, om anmodning til fonden og fordeling af omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen.«
§ 13. Afgørelser efter denne lov kan inden for en frist på 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt til modtageren af afgørelsen, indbringes for det ankenævn, der er nedsat af beskæftigelsesministeren i medfør af § 28 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.	5. I § 13 indsættes som <i>stk. 2 og 3</i>: »<i>Stk. 2.</i> Beslutninger truffet af fondens bestyrelse i tilfælde af uenighed mellem fondens administration og en faglig organisation om inddrivelse af bod kan ikke indbringes for ankenævnet. <i>Stk. 3.</i> Klage i henhold til stk. 1 indgives til Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede. Fonden vurderer, om der er grundlag for at give en klager helt eller delvist

UDKAST

	medhold. Giver fonden ikke klagen fuldt medhold, sender fonden klagen, begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen videre til ankenævnet.«
	§ 2 Loven træder i kraft den 1. januar 2023. Stk. 2. Lovens § 1, nr. 2 til 4 finder anvendelse for bod tilkendt ved fagretlig afgørelse efter lovens ikrafttrædelse.
	§ 3 Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.